

INATSISARTUT ukiumoortumik nalunaarutaat 2009

KAPITALI

Imai

1	Inatsisartut Siulittaasuata aallarniutaa	5
2	Siulittaasoqarfimmi ingerlatat	7
3	Inatsisartunut qinersineq	9
4	Inatsisartut katitigaanerat	13
5	Nersornaat	19
6	Katersuunnerit	21
7	Ataatsimiitaliani nunallu tamalaat akornanni inatsisartutigoortumik siunnersuisoqatigiiffinni ingerlatat	23
8	Immikkut pisut ingerlatallu	31
9	Inatsisartut Allattoqarfiat	37
10	Aningaasaqarneq	41

1 Inatsisartut Siulittaasuata aallaqqaasiutaa

Ukioq 2009 Kalaallit Nunaannut - taamalu aamma Inatsisartunut - pisoqarfioqaaq.

Inatsisartut eqqarsaatigalugit ulloq 21. juni namminersornerup eqqunneqarnera pisutut pingaarnerpaatut oqaatigisariaqarpoq. Ulloq taanna Ataqinartorsuup Dronning Margrethe II-p Namminersorneq pillugu inatsit Inatsisartuni persuarsiorfiusumik aqqissuussinermi tunniuppaa.

Persuarsiorfiusumik Inatsimmik tunniussinermut atatillugu oqaaseqarninni oqaatigivara Namminersorneq pillugu inatsit tassaalissasoq inatsisitigut tunngavissaq nalerarlu, meerartatta siunissaat eqqarsaatigalugu suleriaqqinnissaminni inuiaqatigiit tunngavigisassaat. Namminersorneq inuiaqatigiit kalaallit namminneq inuunertik nunamillu siunissaa pillugit takorluugaannik kissaataanniillu ersersitsineruvoq. Namminersorneq pillugu inatsisikkut pingaarutilinnik assigiingitsunik angusaqarpugut, taakkununga ilaallutik inuiattut akuerineqarneq, oqaatsitta kulturittalu akuerineqarnerat, soorlu aamma nunamut tamakkiisumik piginnittussaalersugut, taamalu nammineq aalajangersinnaalerlugu aatsitassat eqqarsaatigalugit ineriartorneq qanoq ittoq ingerlanniarnelutigu, naatsorsuutigalugulu tamanna ukiut ingerlanerini Kalaallit Nunaata aningaasatigut imminut napatittup tunngaviisa ilagilerumaaraat.

Namminersornerup eqqunneqarnera aamma pisortatigoortumik taaguutitta allanngortinneqarneranik malitseqarpoq - taamaalillunilu Namminersorneq pillugu dansk itatsisaanni Inatsisartunut danskisut taaguut "Landstinget" kalaallisut taaguutaanut Inatsisartunut allanngortinneqarsimalluni. Aamma Naalakkersuisunut danskisut taaguut "Landsstyret" kalaallisut taaguutaanut "Naalakkersuisut"-nut allanngortinneqarpoq.

Naalakkersuineramik suliaqarnermi inuiaqatigiinnilu Inatsisartut pingaarutilimmik inissisimanerat erseqqissarniarlugu Inatsisartut nittartagaat nutaaq apriliip qaammataani saqqummiunneqarpoq. Nittartagaq www.inatsisartut.gl imatut aqqissuunneqarsimavoq imarisai qalipaasorsorlugit immikkoortikkuminarnerulersimallutik. Ukiumoortumik nalunaarutit matuma taamatut aqqissuussaaneq malippaa. Suliniutit tamakku Inatsisartuni sulinerup paasisassarsiorfigiumi narsinissaanut paasiuminarnerulernissaanullu peqataassapput.

Ulloq 2. juni Inatsisartunut qinersisoqarpoq namminersornerullu eqqunneqanngitsiarnerani nutaanik naalakkersuisoqalerluta. Qinersinissaq ulloq 15. april taamanikkut Naalakkersuisut siulittaasorisaa Hans Enoksenimut nalunaarutigineqarpoq. Ulloq 12. juni Naalakkersuisooqatigiinnik nutaanik pilersitsinissamik Inuit Ataqatigiit, Demokraatit Kattusseqatigiillu Partiiat isumaqatigiissuteqarput. Tamatuma kingunerisaanik upernaakkut ataatsimiinnissaq taamaatiinnarneqarpoq 21. junillu tungaanut sivikitsumik aasaanerani inissititerfiusumik ataatsimittoqarluni.

Ukiup ingerlanerani pisoq pingaarutilik alla tassaavoq Inuusuttut Inatsisartuunik taallugu aqqissuussineq februaarimi ingerlanneqartoq qulequtaralugu "Kalaallit Nunaata nunarsuarmioqataaleriartornermi periarfissai unammilligassaalu". Kalaallit Nunaanni ilinniarfinniit peqataasut katillugit 31-iusut ullut tallimat ingerlanerini sulereerlutik inaarutaasumik allakkiamik saqqummiussaqrput, assigiingitsorpassuarnik imalimmik ilinniagaqarsimassutsip qaffassarneqarnissaata pisariaqassusianiit Kalaallit Nunaanni aatsitassat iluaqutiginiarneqarneranut Naalagaaffiillu Peqatigiit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit aalajangersagaannut.

Ukiumoortumik nalunaarummi kapitalini tamani paasissutissanik sukumiinerusumik pissarsiniraanni ingerlaqqiffissaqarpoq. Taamaalilluni nalunaarummi matumani Inatsisartuni nalinginnaasumik sulineq ataatsimut isigalugu allaaserineqarpoq, paasissutissanillu sukumiinerusunik pissarsiniraanni Inatsisartut nittartagaannut innersuussisoqartarluni.

Atuarluarisi.

Josef Motzfeldt
Inatsisartut Siulittaasuut
Upernaaq 2010

2 Siulittaasoqarfimmi ingerlatat

Inatsisartut Ukiuata nutaap aallartinneri tamaasa Inatsisartut siulittaasussaminnik siulittaasullu tullissaanik sisamanik, Inatsisartunut Siulittaasoqarfiusunik, qinersisarput. Siulittaasoqarfik Inatsisartut avammut kiinnertartoraat, Inatsisartullu sulinerata illersorneqarsinnaasumik pilersaaruserneqarlunilu ingerlanneqartarnissaa qularnaarniartussaallugu.

Siulittaasoqarfik piffissami 1.1. – 31.12. 43-riarluni ataatsimiippoq. 2. juni qinersineq pissutigalugu Siulittaasoqarfiup ilaasortaqaarnera piffissanut marlunnu 1.1. – 11.6 aamma 12.6 – 31.12 avinneqartariaqarpoq. Ukiup ingerlanerani Siulittaasoqarfimmut sinniisussat piffissani sivikinnerusuni sivilunerusuniluunniit ilaasortaasarput.

Qinersineq sioqqullugu Siulittaasoqarfimmut ilaasortaapput:

Ruth Heilmann (S), siulittaasup tullia siulleq Josef Motzfeldt (IA), siulittaasup tullia aappaa Augusta Salling (A), siulittaasup tullia pingajuat Astrid Fleischer Rex (D), siulittaasup tullia sisamaat Isak Davidsen (S).

Qinersinerup kingorna Siulittaasoqarfimmut ilaasortaalerput:

Josef Motzfeldt (IA), siulittaasup tullia siulleq Per Berthelsen (S), siulittaasup tullia aappaa Olga P. Berthelsen (IA), siulittaasup tullia pingajuat Finn Karlsen (A), siulittaasup tullia sisamaat Justus Hansen (D).

Folketingip Siulittaasoqarfiata Inatsisartullu Siulittaasoqarfiata akornanni attaveqaatit ataatsimiititaliami ataatsimiinneq

Siulittaasoqarfik Folketingillu Siulittaasoqarfia inatsisartuni sulineq pillugu ilisimatitseqatigiiffiusartumik ataatsimeeqatigiittarput attaveqaatit ataatsimiititaliamik taagorneqartumi. Aallaavittut attaveqaatit ataatsimiititaliaq ukiumut ataasiarluni naapittarpoq, ukioq allortarlugu Siulittaasoqarfik qaaqqusisuusarluni. 2009-mi attaveqaatit ataatsimiititaliap ataatsimiinnera septembarip ulluisa 10-anniit 12-iannut Skagenimi ingerlanneqarpoq. Siulittaasoqarfimmut ilaasortat pingaarnertut Folketingip Siulittaasoqarfiata suleriaasia eqqartorpaat. Attaveqaatit ataatsimiititaliap tullianik ataatsimiinnissaa 2010-mi aggustimi Tasiilami ingerlanneqassaaq.

Ataatsimiititaliaq	Ataatsimiititaliap ataatsimiinneri	Immikkut ingerlatat
Siulittaasoqarfik	43	1
Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq	6	-
Qinigaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaq	2	-

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliaq

Suleriaatsimut Ataatsimiititaliamut, Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut ilaasortat saniatigut Inatsisartuni ilaasortaqa-tigiinnit Siulittaasoqarfimmi ilaasortaataqariinngitsunik tapertalerlugit, ilaasortaapput. Ataatsimiititaliaq Inatsisartut Aningaasanut inatsisaannut ilanngunneqartussanik missingersuutit siunnersuutit pillugit Siulittaasoqarfimmut inassuteqaateqartartuvoq Inatsisartullu suliassaataannut atatillugu Inatsisartut katersuussimatinnagit aningaasaliissuteqartartuulluni.

Qinigaanerup Misilinneqarnissaanut Ataatsimiititaliaq

Nutaamik qinersisoqarsimaneranut atatillugu qinigaanerup misilinneqarnissaanut ataatsimiititaliaagallartumik pilersitsisoqartarpoq, Inatsisartut Suleriaasianni § 1, imm. 3 naapertorlugu ilaasortarisarlugit ilaasortaqaq sivilunerpaamik Inatsisartuni issiasimasoq ilaasortallu allat sisamat siulittaasumit toqqarneqartut. Ataatsimiititaliaq Inatsisartut Suleriaasianni § 1, imm. 4 aamma § 6, imm. 2 naapertorlugit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu ilaasortat qinigaasinnaanar pillugu inassuteqartarpoq.

3 Inatsisartunut qinersineq

Ulloq 2. juni Inatsisartunut qinersisoqarpoq. Qinersinerup inerneru imaapput:

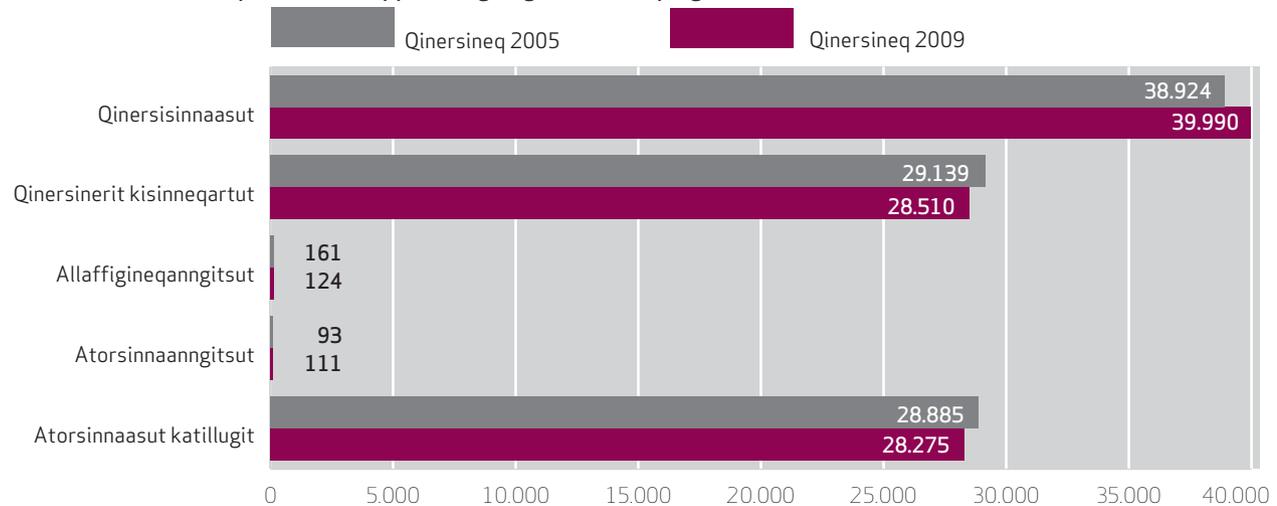
Partii	Taasisit	%	Qinigaatitat
Atassut	3.094	10,9 %	3
Demokraatit	3.620	12,7 %	4
Inuit Ataqtigiit	12.457	43,7 %	14
Kattusseqatigiit Partiiat	1.084	3,8 %	1
Siumut	7.567	26,5 %	9
Sorlaat Partiiat	383	1,3 %	0
Allat	70	0,2 %	0

Taamaalluni Inatsisartunut partiit tallimat ilaasortaataitaqalerput.

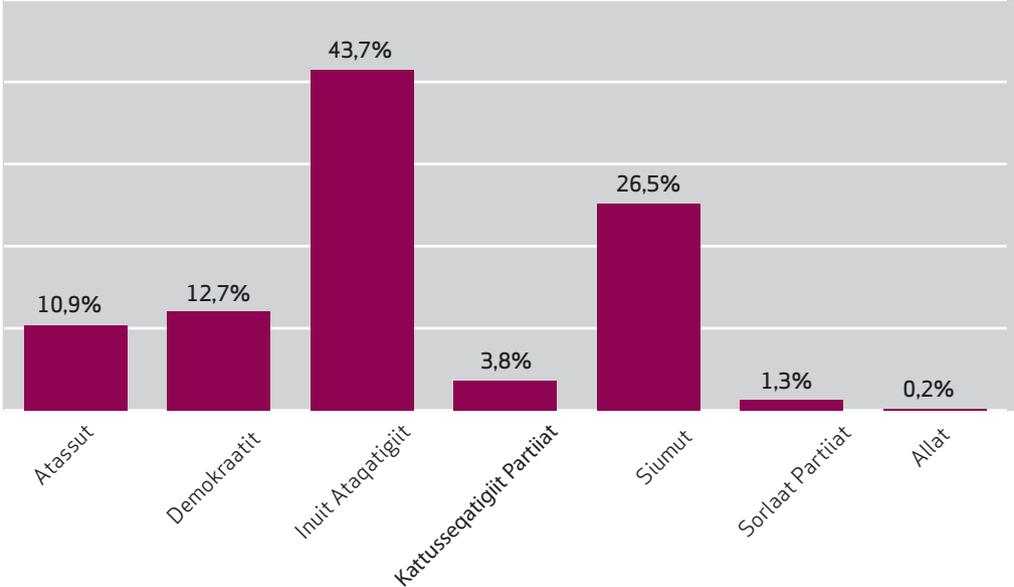
Kisitsisit pingaarnerit:

	Qinersineq 2009	Qinersineq 2005	Allannguut
Qinersisinnaasut	39.990	38.924	+1.066
Qinersinerit kisinneqartut	28.510	29.139	-629
Allaffigineqanngitsut	124	161	-37
Atorsinnaanngitsut	111	93	+18
Atorsinnaasut katillugit	28.275	28.885	-610
Qinersisut procentinngorlugit	71,3%	74,9%	-3,6

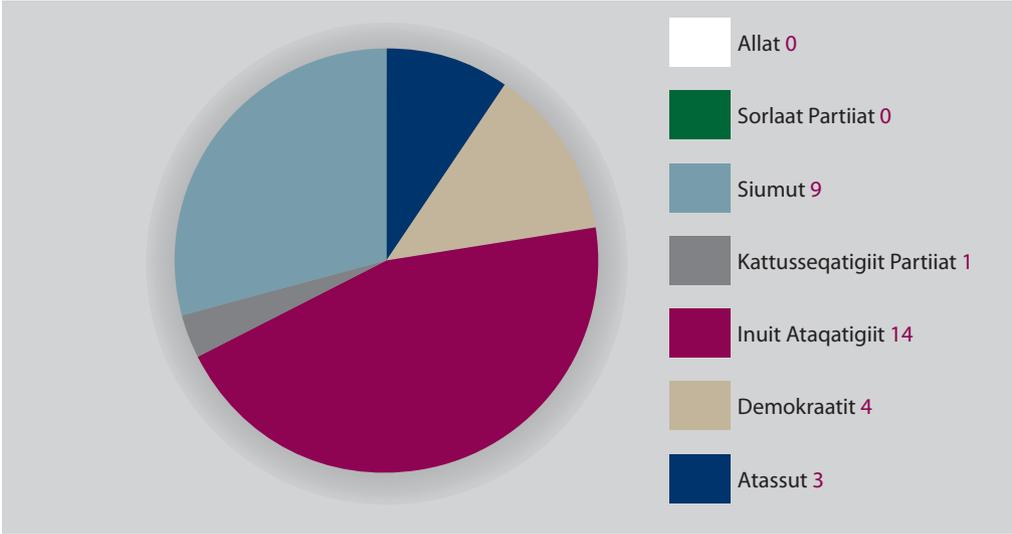
2009-mi 2005-imilu qinersinerit eqqarsaatigalugit kisitsisit pingaarnerit:

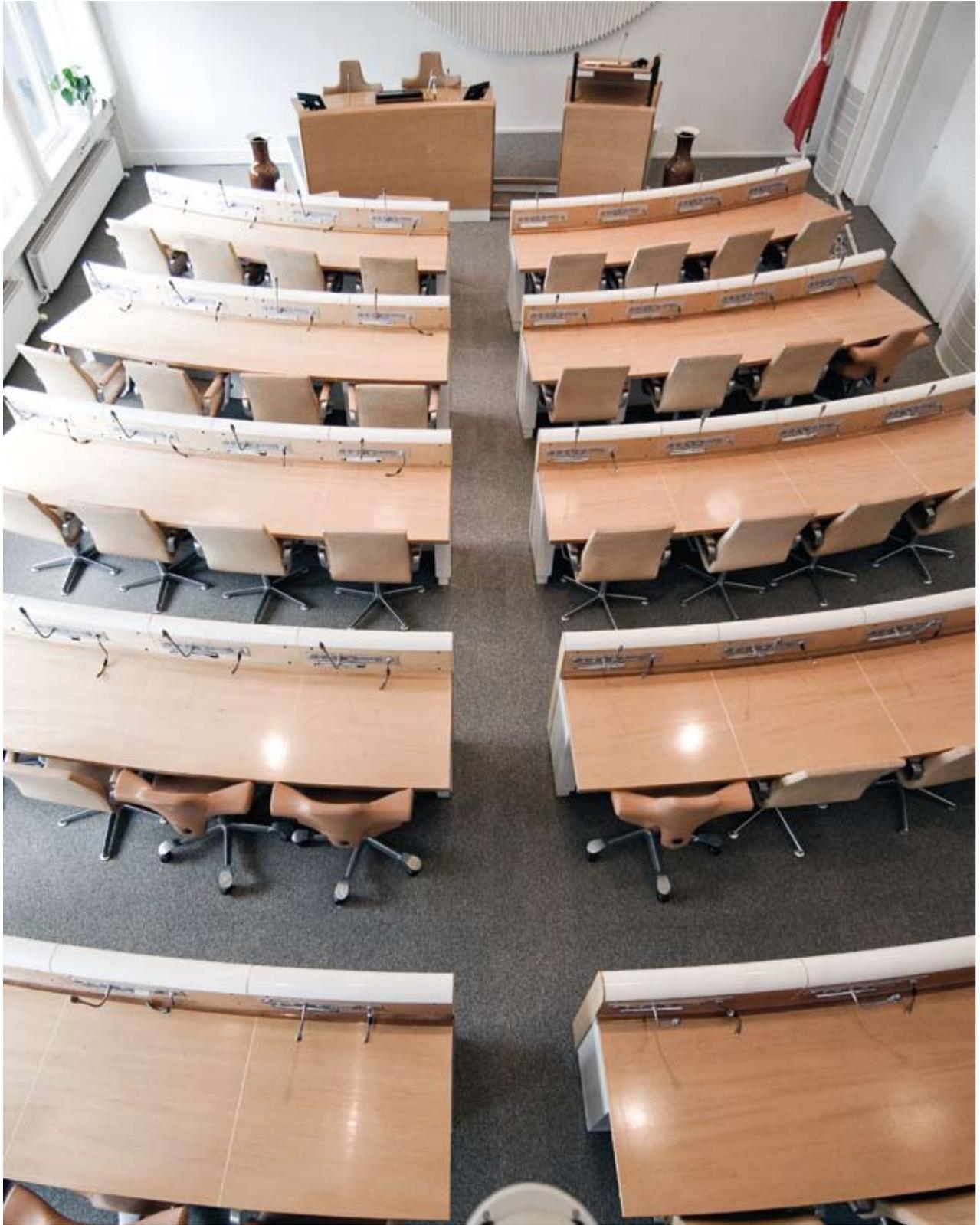

Partiit 2009-mi qinersinermi qinigassanngortitsisut qinerneqarnerisa agguataarneqarneri:

2009-mi qinersinerup kingorna ilaasortat agguataarneqarnerat:

4 Inatsisartut katitigaanerat

Ulloq 2. juni qinersinerup kingorna Inatsisartut ulloq 12. juni inissitsiterput. Taamaattumik Inatsisartut katitigaanerat piffissanut marlunnut avinneqartariaqarpoq.

Qinersineq sioqqullugu piffissami 1.1. - 11.6 Inatsisartuni ilaasortaaitat:

Atassut	ilaasortat 6
Demokraatit	ilaasortat 3
Inuit Ataqaatigiit	ilaasortat 9
Kattusseqatigiit Partiiat	ilaasortaq 1
Siumut	ilaasortat 11
Attaviitsut	ilaasortaq 1

Qinersinerup kingorna piffissami 12.6. - 31.12. Inatsisartuni ilaasortaaitat:

Atassut	ilaasortat 3
Demokraatit	ilaasortat 4
Inuit Ataqaatigiit	ilaasortat 13
Kattusseqatigiit Partiiat	ilaasortaq 1
Siumut	ilaasortat 10 ¹⁾

1): Ulloq 2. juni 2009 Inuit Ataqaatigiit 14-inik ilaasortaaitaqalerput, ullorli 9. oktober ilaasortaq ataaseq Siumumut nuuppoq.

Inatsisartunut ilaasortat arlallit Inatsisartunut ilaasortaannerminnit sulingiffeqarput Naalakkersuisunut Folketingimiluunniit ilaasortatut suliasatik aallunniarlugit. Tamatuma saniatigut Siulittaasoqarfik piffissami sivikinnerusumni ilaasortat ataasiakkaat sulingiffeqarsinnaanerannik akuersisarpoq. Pineqartut sulingiffeqarnerini sinniisussaasat Inatsisartunut isertarput.

Qinersineq sioqqullugu Inatsisartut katitigaanerat imaappoq:

Siumut (ilaasortat 11):

Per Berthelsen

Isak Davidsen

Hans Enoksen

Aleqa Hammond

Ruth Heilmann

Otto Jeremiassen

Lars Emil Johansen

Vittus Mikaelson

Jonathan Motzfeldt

Per Rosing Petersen

Ole Thorleifsen

Siumup ilaasortaataitaanit aqqaniliusunit marluk Inatsisartunit sulingiffeqalerput

Naalakkersuisunut ilaasortanngoramik:

Tommy Marø Isak Davidsenimit sinnerneqarpoq

Kim Kielsen Ole Thorleifsenimit sinnerneqarpoq

Inuit Ataqtigiit (ilaasortat 9):

Esmar Bergstrøm

Olga P. Berthelsen

Agathe Fontain

Ane Hansen

Ane Marie Schmidt
Hansen

Juliane Henningsen

Kuupik Kleist

Josef Motzfeldt

Johan Lund Olsen

Atassut (ilaasortat 6):

Kristian Jerimiassen

Finn Karlsen

Knud Kristiansen

Emilie Olsen

Godmand
Rasmussen

Augusta Salling

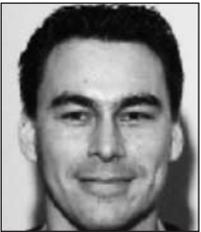
Atassutip ilaasortaataitaanit arfinilinnit marluk Inatsisartunit sulingiffeqalerput

Naalakkersuisunut ilaasortangoramik:

Siverth K. Heilmann Emilie Olsenimit sinnerneqarpoq

Naja Petersen Knud Kristiansenimit sinnerneqarpoq

Demokraatit (ilaasortat 3):

Palle Christiansen

Jens B. Frederiksen

Astrid Fleischer Rex

Kattusseqatigiit Partiiat (ilaasortaq 1):

Anthon Frederiksen

Attaviiitsoq (ilaasortaq 1):

Marie Fleischer

Qinersinerup kingorna Inatsisartut katitigaanerat imaalerpoq:

Inuit Ataqtigiit (ilaasortat 13):

Hans Aronsen

Olga P. Berthelsen

Harald Bianco

Aqqaluaq B. Egede

Isak Hammond

Juliane Henningsen

Debora Kleist

Kuupik Kleist

Storm Ludvigsen

Josef Motzfeldt

Naaja Nathanielsen

Anders Olsen

Jane Petersen

Ulloq 2. juni 2009 Inuit Ataqtigiit 14-inik ilaasortaataitaqalerput, ullorli 9. oktober ilaasortaq ataaseq Siumumut nuuppoq.

Inuit Ataqtigiit ilaasortaataitaannit 13-init sisamat Inatsisartunit sulingiffeqalerput Naalakkersuisunut ilaasortanngoramik:

Ane Hansen Anders Olsenimit sinernerqarpoq
Maliina Abelsen Debora Kleistimit sinernerqarpoq
Agathe Fontain Jane Petersenimit sinernerqarpoq
Mimi Karlsen Isak Hammondimit sinernerqarpoq

Demokraatit (ilaasortat 4):

Justus Hansen

Astrid Fleischer Rex

Niels Thomsen

Andreas Uldum

Demokraatit ilaasortaataitaannit sisamanit marluk Inatsisartunit sulingiffeqalerput Naalakkersuisunut ilaasortanngoramik:

Jens B. Frederiksen
Justus Hansenimit sinernerqarpoq
Palle Christiansen
Andreas Uldumimit sinernerqarpoq

Siumut (ilaasortat 10):

Malik Berthelsen

Per Berthelsen

Hans Enoksen

Aleqa Hammond

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen

Kristian
Jeremiassen

Kim Kielsen

Karl Lyberth

Akitsinnguaq Olsen

Atassut (ilaasortat 3):

Siverth K. Heilmann

Finn Karlsen

Knud Kristiansen

Kattusseqatigiit Partiiat (ilaasortaq 1):

Jakob Skade

Kattusseqatigiit Partiata ilaasortaatitaa ataaseq Inatsisartunit sulingiffeqalerpoq Naalakkersuisunut ilaasortanngorami:

Anthon Frederiksen

Jakob Skademit sinnerneqarpoq.

5 Nersornaat

Namminersornerullutik Oqartussat nersornaasiuttagaat Nersornaat 1989-imi Namminersornerullutik Oqartussat ukiut qulinggorlugit nalliuttorsiornerannut atatillugu pilersinneqarpoq. Saqqarmiu Namminersornerullutik Oqartussat nersornaasiuttagaasa akimansaraat, saqqarmiulu tunniunneqarsinnaalluni Kalaallit Nunaanni innuttaasunut, taamatullu aamma danskinut nunanilu allamiunut immikkut nersortariaqarlunnartumik Kalaallit Nunaannik sullissisimasunut, suliaat inuiaqatigiinnik sullissineruppat, eqqumiitsuliornermut, ilisimatusarnermut allamulluunniit tunngasuuppat assigiimmik. Inatsisartut Siulittaasoqarfiat saqqarmiuliinissamik aalajangiisartuuvoq. Nersornaat kuultusooq sɔlviusorlunniit tunniunneqartarpoq.

2009-mi kuultusumik nersornaasikkat	Tunniunneqarpoq:
Jean Malaurie	27/2

2009-mi sɔlviusumik nersornaasikkat	Tunniunneqarpoq:
Salomine Malakiassen	12/3
Jarl Jensen	14/9

6 Ataatsimiinnerit

2009-mi Inatsisartut pingasoriarlutik katersuupput:

Inissititerfiusumik ataatsimiinneq ulluni juunip 12-aniit 16-iannut ulluni pingasuni ataatsimiiffiusoq.

Immikkut ittumik ataatsimiinneq ulluni juunip 16-aniit 19-ianut ulluni marlunni ataatsimiiffiusoq.

Ukiakkut ataatsimiinneq ulluni septembarip 25-aniit novembarip 27-ianut ullunik 27-nik ataatsimiiffiusoq.

Qinersisoqarnera pissutigalugu upernaakkut ataatsimiittoqanngilaq.

Inissititerfiusumik ataatsimiinnermi pingaarnertut suliassaasarpog Inatsisartut siulittaasussaani siulittaasoqarfis-
saanillu nutaamik qinersineq, taamatullu aamma ataatsimiititaliat inatsisit malillugit pilersinneqartussat ataavartullu
pilersinneqarnissaat nutaanillu Naalackersuisunngortitsinissaq.

Ataatsimiinnerni ataasiakkaani immikkoortut Inatsisartut oqaluuserisimasaat eqqarsaatigalugit
inatsisartut.g/ataatsimiinnerit innersuunneqarpoq.

2009-mi ataatsimiinnerni Inatsisartuni sulineq	Inissititerfiusumik	Immikkut	Ukiakkut
Ullut ataatsimiiffiit	3	2	27
Naalackersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuutaat	0	4	6
Naalackersuisut inatsisissatut peqqussutissatullu siunnersuutaat	0	0	25
Nassuiaatit nalunaarutillu Naalackersuisut saqqummiussa	0	0	8
Ilaasortat aalajangiiffigisassatut siunnersuutaat	0	0	45
Ilaasortat inatsisissatut peqqussutissatullu siunnersuutaat	0	0	1
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata aalajangersagaat	0	0	0
Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuutit	0	0	9
Naalackersuisunut apeqqutit	0	0	21
Immikkoortut katillugit	0	4	115

7 Ataatsimiititaliani ingerlatat aamma nunat tamalaat akornanni inatsisartutigoortumik suleqatiginneq

Ataatsimiititaliat

Inatsisartut inatsisartut ukiuata nutaap (septembarimi tallimangornerit pingajuat) aallartinneri tamaasa ataatsimiititaliat inatsisit tunngavigalugit pilersinneqartussat ataavartumillu ataatsimiititaliat pilersittarpaat. Ataatsimiititaliat taakku suliassaat pingaarneq tassaavoq inatsisissatut aalajangigassatullu siunnersuutit Inatsisartunit ataatsimiititalianut sulariasassanngorlugit innersuunneqartut misissuataarlugillu inassuteqaasiofigineqartarnissaat. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliat suliassaqarfimmik iluani ineriartornermik malinnaasussaapput, taamatullu aamma inatsisitigut killiliussat iluanni Naalakkersuisut ingerlatsinersut nakkutigissallugu. Ataatsimiititaliat nalinginnaasumik Inatsisartunut ilaasortanik tallimanik ilaasortaqaqqajupput. Ataatsimiititalianut qinersisoqartarpoq d'Hondtip periaasianik taaneqartarpoq naapertorlugu.

Ataatsimiititaliat piffissami 1.1. - 31.12 sulinerat

Ataatsimiititaliaq	Ataatsimii- titaliap ataatsimiinneri	Isumasioqa- teqarnerit	Isumaliutiissiissutit / Ilassutitut isumaliu- tiissiissutit	Paasisassarsiorluni angalanerit immik- kullu ingerlatat	Ataatsimii- titaliamut sassarnerit
Ataatsimiititaliat inatsisit tunngavigalugit pilersinneqartussat					
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq	46	5	2 / 2	2	2
Kukkunersuinerimut Ataatsimiititaliaq	8	1	1	1	0
Nunanut Allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq	5	-	-	-	1
Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq	5	-	5 / 1	4	-
Ataatsimiititaliat ataavartut					
Inuussutissarsiornerimut Ataatsimiititaliaq	7	1	4 / 1	-	-
Ilaqutariinnerimut Ataatsimiititaliaq	16	-	5	8	-
Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaq	8	2	2	7	1
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinerimullu Ataatsimiititaliaq	5	-	4	1	-
Eqqissimatitsinerimut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq	9	-	-	5	-
Attaveqarnerimut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq	3	1	3	2	-
Kultureqarnerimut, Ilinniartitaanerimut, Ilisimatusarnerimut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq	16	1	5	6	1
Akilerartarnerimut Akitsuusiisarnerimullu Ataatsimiititaliaq	5	-	5	2	-
Kalaallit Nunaanni Aluminiumik Aatsitsiviliorloqarsinnaanera pillugu Inatsisartut Ataatsimiititaliarigallagaat	1	-	-	4	-
Nunami Namminerimi Pissutsinut Ataatsimiititaliaq	2	-	-	3	-
Katillugit	136	11	40	45	5

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	419.667	285.798	221.803

28. marts – 3. april: Polenimi Warszawamut Koszalinimullu angalaneq
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Polenip inatsisartui Sejmen pulaarpaat. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliap Polenip inatsisartuisa aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaat, Danmarkip aallartitaqarfia kiisalu apeqqutinut EU-mut tunngasuni ministerip tullia ataatsimeeqatigai. Koszalinimi Royal Greenland A/S-ip nerpileriffia ataatsimiititaliap pulaarpaa.

28. august - 4. september: Ilulissanut angalaneq
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu ukiumoortumik missingersuutit pillugit isumasioqatigiinnini ingerlappaa. Tamatuma saniatigut ataatsimiititaliap kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaa ataatsimeeqatigaa, taamatullu aamma atuarfiit arlallit aamma Siunnersuisarfik PPR pulaarlugit.

Kukkunersiuinermut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	109.514	714.474	82.817

18. august: Ingerlatseqatigiiffiup aaqqissuussaanera ingerlataalu pillugit Nuummi Asiaq-mik ilisimatitseqatigiiffiusumik ataatsimeeqateqarneq.

Nunanut allanut Sillimaniarnermullu Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	359.835	399.916	0

15. oktober: Foretræde med Formanden for Naalakkersuisut/ Nuuk.

Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	239.757	199.397	109.575

23. – 30. januar: Danmarkimut angalaneq.
Ataatsimiititaliap Folketingip Inatsiseqarnermut ataatsimiititaliaa aamma Kalaallit Nunaannut tunngasunut ataatsimiititaliaa aamma Folketingip Ombudsmandia ataatsimeeqatigai, taamatullu aamma Herstedvesterimi parnaarussivimmut, Risskovimi katsorsagassatut pineqaatissinneqarsimasunik inissiisarfik kiisalu Kalaallit Illuutaat (ikorfartortinik ataqatigiissaarisoq) pulaarlutik.

Juni: Folketingip Kalaallit Nunaannut tunngasunut ataatsimiititaliaanik Nuummi ataatsimeeqateqarneq.

Juni aamma oktober: Ombudsmandimik Nuummi ataatsimeeqateqarneq.

November: Pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup pisortaanik Nuummi ataatsimeeqateqarneq.

Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	342.737	2.588	114.844

25. november: Nunaoil A/S pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik inatsisissatut siunnersuut pillugu Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumik Nuummi ataatsimeeqateqarneq.

Ilaqtariinnermut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	120.261	203.289	177.167

1. oktober: Nuummi Røde Korsip meeqqerivianut paasisassarsiorluni pulaarneq.

8. oktober: Nuummi Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfimmut paasisassarsiorluni pulaarneq.

12. oktober: Utoqqalinermi siusinaarlunilu pensionisiallit qulequtaralugit Nuummi Kommuneqarfik Sermersuumut paasisassarsiorluni pulaarneq.

15. oktober: Nuummi meeqqanik inuusuttunillu ulloq unnuarlu paaqqinninniffinnut Matumut Ajamullu paasisassarsiorluni pulaarneq.

5. november: Inuunerittamut atatillugu suliniutit pillugit paasisaqarniarluni Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaq peqatigalugu Nuummi Paarisamut paasisassarsiorluni pulaarneq.

9. november: Nuummi Peqqissutsimut Naalakkersuisumik ilisimatitseqatigiiffiusumik ataatsimeeqateqarneq.

25./26. november: Persuttaasarneq pillugu Nuummi Katuami ataatsimeersuarnermut peqataaneq.

9.-14. december: Islandimut Danmarkimullu angalaneq
Angalaneq paasisassarsiorfiullunilu aalajangersimasumik qulequtaqarpoq, kinguaassiutitigut atonerluisarneq akiorniarlugu suliniutit pillugit ilaasortat ilisimasaqarnerulernissaat siunertarineqarluni.

Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	266.909	300.041	3.298

13. august: Peqqinnissaqarfimmi Nuummilu napparsimmavissuarmi SANA-mi killiffik pillugu Peqqissutsimut Naalakkersuisumik Nuummi ilisimateqatigiiffiusumik ataatsimiinneq.

10. oktober: Peqqissutsimut tunngasutigut naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik peqatigalugu Nuummi isumasioqatigiinneq.

16. oktober: Nakorsaq Henning Sloth Pedersen saqqummiussisoralugu qangaaniilli nerisat CO2-millu aniatitsineq pillugit Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq peqatigalugu Nuummi ataatsimut ataatsimiinneq.

2. november: Nuummi SANA-mut paasisassarsiorluni pulaarneq, suliniutit assigiinngitsut qulaajarneqarnerat, tassunga ilanngullugit sulianut sulisoqarnermullu tunngasut kiisalu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani katsorsaariaatsit atuuttut.

5. november: Inuuneritta eqqarsaatigalugu suliniutit pillugit ilimatinneqarnissaq siunertaralugu Nuummi Parisamut Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq peqatigalugu paasisassarsiorluni pulaarneq.

12. november: Peqqinnissamut Kattuffiit siulittaasuannit Nuummi sassarfigineqarneq.

16. - 17. november: Nuummi "Kalaallit Nunaanni Siunissami Atuarfimmi Timersorneq"-mut peqataaneq.

25.- 26. november: Nuummi "Annarsaaneq Aqqutissaanngilaq"-mut peqataaneq.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	103.493	58.168	40.948

30. juni - 4. juli: Qaqortumut angalaneq

Angalanerup siunertaraa Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut ataatsimeersuarnerani peqataanissaq.

Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	21.469	72.901	27.992

2. oktober: Siulittaasoqarfik Tjekkiamiullu avatangiisinut tunngasutigut naalakkersuinermik suliallit peqatigalugit Nuummi ilasseqatigiiffiusumik naapeqatigiinneq.

16. oktober: Qangaaniilli nerisat CO2-millu aniatitsineq pillugu nakorsamit Henning Sloth Pedersenimit aqqissorneqartumik Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaq peqatigalugu Nuummi saqqummiussivigineqarneq.

9. aamma 19. november: Nunami namminermit pissutsinut naalakkersuisumik Nuummi ilisimateqatigiiffiusumik ataatsimeeqateqarneq.

7.-11. aamma 15.-19. december: Københavnimi COP15-imi ataatsimiinnermi peqataaneq.

Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliaq angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	0	20.115	0

5. oktober: Aviisit siammarterneqartarnerinut nassiussinermut tapiissutaasartup atorunnaarsinneqarnissaa aviisillu aningaasaqarniarnikkut inissisimanagerat pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq kiisalu AG-p Sermitsiallu aqqissuisuuneri peqatigalugit Nuummi ataatsimut ataatsimeeqatigiinneq.

19. oktober: Aviisit nassiunnerinut tapiissutaasartuq pillugu Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq aamma Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoq peqatigalugit Nuummi isumasioqatigiinneq.

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliaq angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	132.368	47.149	154.075

3.-11. februar: Islandimut Danmarkimullu angalaneq Ilinniartitaaneq ilageeqarnerlu angalanermi qitiutinneqarput, tassunga ilanngullugit ilinniartitaanermik ilisimatusarneq, meeqat atuarfianni ilinniartitsisunik ilinniartitseqqittarneq ungasissumiillu ilinniartitsineq.

28. september: Suliassaqarfiup iluani pingaarnersiulluni tulleriarinerit pillugit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumik Nuummi ilisimateqatigiiffiusumik ataatsimeeqateqarneq.

5. oktober: Aviisit siammarterneqartarnerinut nassiussinermut tapiissutaasartup atorunnaarsinneqarnissaa aviisillu aningaasaqarniarnikkut inissisimanagerat pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq, Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq kiisalu AG-p Sermitsiallu aqqissuisuuneri peqatigalugit Nuummi ataatsimut ataatsimeeqatigiinnermut peqataaneq.

8. oktober: Inatsisissatut siunnersuutit ukiakkut ataatsimiinnermi oqaluuserineqartussat pillugit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumik aamma Jakob Skademik Nuummi ilisimatitseqatigiiffiusumik ataatsimeeqateqarneq.

14. oktober: Nuummi Nunatta Katersugaasivianut paasisassarsiorluni pulaarneq. Kulturikkut kingornussat tigussaangitsut illersorneqarnissaannik suliassamik Nunatta Katersugaasiviata qanoq naammassinninniarnersoq paasisaqarfigerusunneqarsimavoq.

15. oktober: Efterskoliugallartut ingerlanneqarnerat pillugu højskolit sinniisaasa Nuummi sassarnerat.

19. oktober: Aviisit nassiunneqartarnerinut tapiissuteqartarneq pillugu Attaveqarnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaq peqatigalugu Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisumik isumasioqateqarneq.

Akilerartarnermut Akitsuusiisarnermullu Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	0	880	0

5. november: KANUKOKA-mik Kommuneqarfik Sermersuumillu Nuummi ataatsimeeqateqarneq. Akilerartarnermut tunngasuni apeqqutit sammineqartut pisussallu pillugit kommunit isumaat paasiniarlugu ataatsimeeqateqarneq.

16. november: Akilerartarnermik Aqutsisoqarfimmik ataatsimeeqateqarneq. Ataatsimiititaliap KANUKOKA-mik Kommuneqarfik Sermersuumillu ataatsimeeqateqarnerit apeqqutit saqqummersut oqaloqatigiissutigineqarnissaat kissaatigisimavaa.

Kalaallit Nunaanni Aluminiumik Aatsitsiviliortoqarsinnaanera pillugu Inatsisartut Ataatsimiititaliarigallagaat

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	Suli pilersinneqanngilaq	304.975	94.149

15. maj: Aluminiumik aatsitsiviliortoqarsinnaaneranik killiffik pillugu Greenland Development A/S-imik aamma Inuussutissarsionernut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmik ilisimateqatigiiffiusumik Nuummi ataatsimeeqateqarneq.

4.-8. august: Islandimut angalanerup

Ergngup nukinganik aallaavilimmik aluminiumik aatsitsiveqarnermik Islandimi misilittakkanik ilisimasani katersinissaq siunertaralugu najukkani qitiusumillu suliniaqatigiiffiit sinniisaannik, atorfilinnik naalakkersuinermillu sulialinnik il.il. oqaloqateqarnissaq angalanerup siunertaraa.

14. oktober: Aluminiumik aatsitsiveqarnerup ergngullu nukinga pillugu Wood Mackenziemik Nuummi ilisimateqatigiiffiusumik ataatsimeeqateqarneq.

23. november: Aluminiumik aatsitsiviliortoqarsinnaanera pillugu Naalakkersuisut naalakkersuinikkut malinnaatitaannik Nuummi killiffik pillugu ataatsimeeqateqarneq.

Nunami Namminermit Pissutsinut Ataatsimiititaliaq

Ataatsimiititaliap angalanernut atugai	2007	2008	2009
kr.	Suli pilersinneqanngilaq	Suli pilersinneqanngilaq	0

Oktober: Naalakkersuisumik Nuummi ataatsimeeqateqarneq.

November: Nuummi KANUKOKA-mik marloriarluni ataatsimeeqateqarnerit.

Nunat tamalaat akornanni inatsisartutigoortumik suleqatigiinneq

Inatsisartut Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni aamma Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni nunat tamalaat akornanni inatsisartutigoortumik suleqatigiinnermut peqataavoq.

Piffissami 1.1. - 31.12. nunat tamalaat akornanni inatsisartutigoortumik suleqatigiinneq

Siunnersuisoqatigiiffik	Siulittaasioqarfiup ataatsimiinneri	Aallartitat ataatsimiinneri	Siunnersuisoqatigiit ataatsimiinneri
Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat	5	-	-
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat	3	1	2
Katillugit	8	1	2

Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat

Ilaasortat angalanernut atugaat	2007	2008	2009
kr.	367.503	644.647	255.634

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat Danmarkimi, Finlandimi, Islandimi, Norgemi Sverigemilu inatsisartut naalakkersuisullu suleqatigiiffigaat. Nunat namminersorfiusut Kalaallit Nunaat, Savalimmiut Ålandilu Danmarkip naalagaaffiata Finlandillu aallartitaannut ilaasarpur, suleqatigiinnermili nammeneq atitik aallartitallu nammeneq qinik-katik sinniisoralugit peqataasarlutik. Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni ilaasortanit 87-iusunit inissat marluk Kalaallit Nunaannut tunniunneqarsimapput.

27.-28. januar: Reykjavikimi ataatsimiinneq.

16.-17. april: Københavnimi ataatsimiinneq.

24. juni: Haparandami ataatsimiinneq.

29.-30. september: Ålandimi ataatsimiinneq.

26.-28. oktober: Stockholmimi ukiumoortumik ataatsimiinnermi peqataaneq.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat

Ilaasortat angalanernut atugaat	2007	2008	2009
kr.	398.181	341.741	476.047

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat nunat avannarliit killiit pingasut Kalaallit Nunaata, Islandip Savalimmiullu akornanni inatsisartutigoortumik suleqatigiiffiuvoq, Kalaallit Nunaanni Inatsisartut, Islandimi Altingip Savalimmiunilu Lagtingip sinniisaannit aallartitaqarfiusoq. Aallartitat tamarmik arfinilinnik ilaasortaqqarpur. Nunat ataasiakkaat tamar-mik aallartitaasa akornannit toqqakkamik ataatsimik ilaasortaqqartumik Siunnersuisoqatigiiffik siulittaasoqarfeqqarpoq.

8 Immikkut pisut ingerlatallu

Namminersornerup eqqunneqarnera

Ulloq 21. juni inuiattut ullorsiornermi namminersornerup eqqunneqarnera Kalaallit Nunaanni malunnartinniarneqarpoq. NaL. 10.30 inatsisartut ataatsimiittarfianni inatsimmik tunniussinersiortoqarpoq Ataqqinartortsuup Dronning Margrethe II-p Namminersorneq pillugu inatsit Inatsisartut siulittaasuannut Josef Motzfeldtimut tunniummagu. Ullormut immikkut nalliuttorsiorfiusumut atatillugu Nunanit avannarlernit tamanit Nunavummiillu qaaqqusanik aamma peqataasoqarpoq.

Ulloq Inatsisartuni persuarsiorfiusumik nuannersumillu malunnartinniarneqarpoq Ataqqinartorsuarmit Dronningimit Kunngikkormiutullu ataqqinassusilimmit Prinsimit aamma aapparit kunngissakkut kiisalu Islandip Præsidentianit peqataaffigineqarluni. Namminersorneq pillugu inatsisip tunniunneqarnerani Danmarkimi, Islandimi Savalimmiunilu inatsisartut siulittaasui peqataapputtaaq soorlu aamma Nunavummi inatsisartut siulittaasuat peqataasoq.

Ministeriunerup Lars Løkke Rasmussenip Danmarkimi Naalakkersuisut Inatsisartullu sinnerlugit matusartuq silviusoq, iluani kanngussattalik ukiuni 70-ini Christiansborgip qaliarisimasaata ilaa, tunissutigaa. Tunissuteqarneq pillugu oqaaseqarnermini oqaatigaa kanngussaap ilisarnaataasa ilagimassuk piffissap ingerlanerani allanngoriartortarami inerikkiartortarluni. Soorlu aamma Danmarkip Kalaallit Nunaatalu akornanni pissutsit taamaattut.

Inatsimmik pisortatigoortumik tunniussineq malunnartinniarlugu assiliseqatigiittoqarpoq Inatsisartut tamarmiusut qinigaqqaallu Ataqqinartorsuaq Dronningi, Prinsi Kunngissakkullu kiisalu Folketingip siulittaasua ministeriunerlu assiliseqatigalugit. Assi nalunaarutip matuma saqqaani assiutinneqarpoq.

Ulloq namminersulerfik pillugu paasissutissat sukumiinerusut ► inatsisartut.gl/oqaluttuarisaaneq

Unnuk Kulturisiorfik

Inatsisartut Siulittaasoqarfiata 2001-imilli Nuummi Unnummi Kulturisiorfimmi Inatsisartut tamanut ammatittalerpaat innuttaasut persuarsiorfiunngitsumik naalakkersuineramik suliallit sulisarnerannik, allattoqarfiup suliarisartaaginnik initigullu Inatsisartunut atugassarititaasunik paasisaqalaarnissaat periarfissinniarlugit.

Minnerunngitsumik ukiuni siuliini iluatsitsisarsimanerit tunngavigalugit ulloq 24. januar Unnummi Kulturisiorfimmi Inatsisartut peqataaqqippat. Inatsisartuni sulineq taamatullu aamma eqqumiitsuliat assigiinngitsut Inatsisartut ataatsimiittarfiini assigiinngitsuni takusassaasut oqaluttuariitigalugit ingerlaaqatigiittoqartarpoq. Ataatsimiittarfini Inuusuttut Inatsisartui pillugit filmiluaq takutinneqartarpoq. Peqatigitillugu naalakkersuineramik suliaqarneq Inatsisartunilu sulineq pillugu ilisimasat misilinneqarnissaannut periarfissaqartitsisoqarpoq. Kaffisortarfimmi sassaallutigineqarput kaffi, tii, kalaallit kaagiat meeqqanullu safti, taamatullu aamma naatitanik saftinillu meeqqanut. Partiit allaffii aamma ammatinneqarput, taakkunanilu naalakkersuineramik sulialinnik naapitaqartoqarsinnaalluni. Siulittaasup allaffia aamma pulaarneqarsinnaalluni ammatinneqarpoq.

Pulaartut 1.500 1.800-ullu akornanni amerlassuseqarnissaat missingerneqarpoq.

Unnuk kulturisiorfik pillugu paasissutissat sukumiinerusut ► inatsisartut.gl/kulturisiorfik

Inuusuttut Inatsisartui

”Kalaallit Nunaata nunarsuarmioqataaleriartornermi periarfissai unammiligassaalu” qulequtaralugu Inuusuttut Inatsisartuinut ilaasortat 31-it oqaluuserisassat katillugit 29-it oqaluuseraat qinikkatullu sulisinnaanertik misilillugu. Peqataasut tallimat naalakkersuinikkut suliniaqatigiiffiit inuusuttaannit toqqagaapput.

Nunarsuarmioqataaleriartorneq qulequttatut toqqarneqarsimavoq Kalaallit Nunaata nunarsuarmioqatigiinnut akuuleriartuinnarnera aallaavigalugu. Tamanna tunngavigalugu inuusuttut nunarsuarmioqataaleriartornerup suunera, sooq Kalaallit Nunaannut pingaaruteqarnerisooq tamannalu Kalaallit Nunaannut qanoq sunniuteqassanersoq apeqqusersorpaat.

Inuusuttut Inatsisartui ulluni februaarip ulluisa 16-ianniit 19-iannut ingerlanneqarput, ataatsimiinnerlu naggaserneqarluni Kalaallit Nunaata nunarsuarmioqataaleriartornermi periarfissai unammiligassaalu pillugit inaarutaasumik aalajangersakkamik akuersissuteqarnikkut.

Inuusuttut inatsisartui pillugit paasisutissat sukumiinerusut [▶ inatsisartut.gl/inuusuttut](http://inatsisartut.gl/inuusuttut)

Inatsisartut Siulittaasorisimasaata Ruth Heilmannip nersornaaserneqarnera

Ulloq 27. februar taamanikkut Inatsisartut Siulittaasorisaat Ruth Heilmann franskit inatsisartuisa ataqqinaatitut saqqarmiuliuttagaannik Françoise Olivier-Coupeaumit saqqarmiulerneqarpoq. Françoise Olivier-Coupeau Issittumut tunngasunut ataatsimiititaliamut franskit inatsisartuinit pilersinneqaqqammersumut siulittaasuvoq. Ataatsimiititaliamut pineqartumut franskeq issittumut ilisimasasarsarsiortartoq ilisimatoq Jean Malaurie immikkut ilisimasalittut peqataavoq.

Nersornaasiisoqarpoq ulloq 27. februar Jean Malaurie kuultiusumik Nersornaaserneqareersorlu. Namminersorerullutik Oqartussat nersornaasiuttagaat Ruth Heilmannip Parisimi professorimut 86-inik ukiulimmut tunniuppaa. Tunniussinermut atatillugu Ruth Heilmannip taamatutaaq franskit inatsisartuinut pulaarpoq siulittaasuallu naapillugu.

Inatsisartut namminerisaminnik nittartagartaarnerat inatsisartut.gl

Inatsisartut sulinerat saqquminerulersinniarlugu Inatsisartut Allattoqarfiat aprili 2009-mi namminerisaminik nittartagaqalerpoq inatsisartut.gl. Namminerisamik nittartagaqalerneqarpoq saniatigut nittartakkap aqqissuussaana allanngortinneqarlunnaq.

Nittartakkami tunngaviumik isumaavoq paasisutissat ujarneqartut sapinngisamik ajornannginnerpaamik pissarsiarineqarsinnaalernissaat qulequttat sisamat pingaarnertit iluanni:

- Inatsisartut
- Ataatsimiinnerit
- Ataatsimiititaliat
- Inatsisartut Allattoqarfiat

Qulequttat taakku tamarmik immikkut qalipaateqartinneqarput, sammisap qulequttamut pingaarnertit sisamanut sorlermut ilaana ersersinniarlugu. Tamanna nittartakkap ataani ingerlaqqiffissatigut ersersinneqarportaaq, taakku aqqutigalugit qulequttat assigiinngitsut akornanni qupperaasoqapallassinnaalluni.

Tamatuma saniatigut anguniagaasimavoq nittartakkap takujuminarnerulernissaa, taamatullu aamma nutaarsiassartaqarnerulernilulu uummaarinnerulersinneqarnissaa. Tamanna anguniarneqarpoq nittartakkap saqqaata qulaani pisut kingullit pillugit ilanngussialernikkut, Inatsisartunut attuumassuteqarsinnaasunik pisunik kingullernik imalinnik, taamatullu aamma qaammatisiummik ilanngussinikkut ataatsimiititaliat ataatsimiinnissaannut immikkulluunniit pisusanut innersuussiviusartumik. Qaammatisiutit aamma Inatsisartut isaariaanni isaarissamilu maarmorimik natilimmi skærmersuarni paasisutissiiviusuni takutinneqartarput Inatsisartut sulinerata sapinngisamik tamanit malinnaavigineqarsinnaanissaa qularnaarniarlugu.

Inatsisartut nittartagaat ingerlaavartumik nutarterneqartarpoq ineriartortinneqarlunilu paasisutissanik teknikikkullu periarfissanik nutaanik ilanngussuiuarnikkut.

Inatsisartut nittartagaat pillugu paasisutissat sukumiinerusut [▶ inatsisartut.gl](http://inatsisartut.gl)

Inatsisartunut qinersineq

Ulloq 2. juni qinersisoqarpoq. Qinersineq pillugu paasisutissat sukumiinerusut ukiumoortumik nalunaarummi matumani kapitali 2-mi aamma uani inatsisartut.gl/qinersinerit pissarsiarineqarsinnaapput.

Inatsisartunut siulittaasuusimasut marluk qalipanneqarnerisa uleerreqarnerat

Inatsisartunut siulittaasuusimasut Ole Lyngep (IA) aamma Daniel Skiftep (A) qalipanneqarneri Inatsisartut siulittaasuannit Josef Motzfeldtimit 19. juni 2009-mi uleerreqarput.

Ole Lyngep (IA) qalipanneqarnermi uleerreqarnerani najuuttoq, piffissami 1999-imi novembarimit 2000-imi decembarimut Inatsisartunut siulittaasuusimavoq, Daniel Skifte (A) piffissami 2001-imi majimit 2002-mi novembarimut Inatsisartunut siulittaasuusimavoq. Tamarmik unneqqarillutik aalajaallutillu suliaminnut tunniusimasuusimasut aammalu namminersornerulersimanerup oqaluttuarisaanerani maanna qaangiutilersumi Inatsisartut Siulittaasoqarfiata inerisarneqarnerani sunniuteqaqataasimanerat nalliuttorsiorpaluttumik katerisimaarnermi Josef Motzfeldtip oqaatigaa.

Qalipakkat taakku marluk uleerreqarnerisigut Inatsisartut siulittaasorisimasaat katillugit qulingiluaasut tamaasa qalipagaatigineqarput, taamaallaalli 12. juni tikillugu Inatsisartut siulittaasorisimasaat arnaq siulleq Ruth Heilmann qalipagaatigineqarnerani.

Hans Lyngep qalipagaata "Tyske missionærers farvel i Lichtenau i år 1900" ("Ukioq 1900 noorliit ajoqersuiartortitat Alluitsumi inuulluaqqusinerat") tunniunneqarnera.

Qalipakkanik tunniussinermi pisoqarfiusoq alla tassaavoq ulloq 19. november Hans Lyngep qalipagaa Lions Club Nuup Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfiata Inatsisartunut tunniummagu. Qalipagaq "Tyske missionærers farvel i Lichtenau i år 1900", Kalaallit Nunaata eqqumiitsuliortorsuata 1985-imi qalipagaa 1990-ikkut aallartinneranili ataatsimiittarfimmi nivingavoq. Inatsisartut ataatsimiittarfianniikkuni tulluarnerussasoq Nuummi Lions Clubip Eqqumiitsuliornermut Aningaasaateqarfiata Hans Lyngellu uillarnerata Inge Lyngep nalilerpaat.

Qalipakkamut assilisamit Hans Lyngep isumassarsisimavoq, qalipakkallu ataanut assilisamik nivingasimavoq. Assilisami takuneqarsinnaavoq qaannat 212-t qatanngutiginniit Alluitsumi naggataarutaasumik naalagiaqatigiinnissamut ingiallisut. Taamaalilluni Hans Lyngep eqqumiitsuliortutut kiffaangissuseqarnermigut eqqarsalersisinnaavaatigut qaannat taakku sissamit suna nakkuneraat.

Det Grønlandske Selskabip atuagassiaani ukioq 2000-mi allaatigisami atuarneqarsinnaavoq, qaannat tamakku amerlaqisut Hans Lyngep amigaateqartutut misigisimagai, tassami amigaataasut qajartortut nuliaat meraallu qalipakkamini ilaatilersimavai.

Inatsisartut Ombudsmandiat

2009-mi ukiakkut katersuunnermi Ombudsmandi pillugit inatsit nutaaq ulloq 1. januar 2010 atuutilersoq Inatsisartut akuersissutigaa.

Inatsimmik nutarterinerup siunertaraa Ombudsmandip sulineranut inatsisitigut killigittat ullutsinnut naleqqussarneqarnissaat taamatullu aamma Naalagaaffiit Peqatigiit naalluutsitsisarneq pillugu aalajangersagaanut ilassutitut isumaqatigiisumut nammineq piumassutsimik ilannguffigineqarsinnaasoq eqqarsaatigalugu Inatsisartut Ombudsmandiata naalagaaffimmi pinaveersaartitsisutut suliasamik tiguisinnaasutut Danmarkimi naalakkersuisut kissaataat naammassiniarlugu.

2009-mi inuiaqatigiinni annertuunik marlunnik nutarterisoqarpoq Ombudsmandip sulineranut sunniuteqartussanik.

Siullermik Namminersorneq pillugu inatsimmi pisortani oqartussat pingasoqiusaanerat erseqqissarneqarpoq, tamatumunga peqatigitillugu erseqqissarneqarluni ingerlatsineq eqqarsaatigalugu Ombudsmandi qanoq inissisimanersoq.

Tamatuma saniatigut Namminersorneq pillugu inatsisikkut allaffissornikkut suliasaqarfinnik allanik Kalaallit Nunaata tiguisinnaanera ammaanarpoq, - tiguisarneq malillugu - Ombudsmandip nutaanik suliasaqarlerneranik malitse-qartussanik.

Kommuneqarnermik aqqissuusseqqinneq taamatuttaaq aamma Ombudsmandip sulineranut sunniuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq; minerunngitsumik Ombudsmandimit eqqumaffigineqarluni kommunit suliasaataannik eqiterineq pissanngitsoq innuttaasut inatsisitigut illersugaanerak akigalugu. Peqatigitillugu Ombudsmandip neriuutigaa kommunit kattussuunnerat ima kinguneqassasoq kommunit periarfissaginnerulissasut kommunini suliat pitsaassusiisa qularnaarnissaannut.

2009-ip ilanngullugu aamma ilisarnaatigisimavaa Ombudsmandimut saaffiginnissutit amerleriarsimmamata, ingerlatsiveqarfinnut assigiinngitsunut siammarsimasunik.

Ombudsmandi 2009-mi juunimi Sverigemi ombudsmandeqarnerup ukiunik 200-unnngortorsiorluni nalliuttorsiuutigineqarneranut atatillugu Stockholmimi The International Ombudsman Institute'ip nunarsuaq tamakkerlugu ataatsimeersu-artitsineranut peqataavoq.

Ombudsmandip nunat tamalaat akornanni suleqateqarneq pingaartutut isigaa ombudsmandeqarfiup suliasanut tunggasutigut ineriartornissaa eqqarsaatigalugu taamatullu aamma Kalaallit Nunaata inuiaqatigiittut tunggavissat naalagaaffiit inatsisit tunggavigalugit ingerlanneqartutut nunat tamalaat akornanni nittarsaannissaa eqqarsaatigalugu.

Ombudsmandip 2009-mi sulinera pillugu paasissutissat sukumiinerusut Ombudsmandip 2009-mut nalunaarutaani atuarneqarsinnaapput. Taanna atuagannngorlugu saqqummersinneqartarpoq taamatullu aamma Ombudsmandeqarfiup nittartagaani ombudsmand.gl-imi aaneqarsinnaalluni.

Kiisalu Ombudsmandi 2009-mi aallartittumik Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqatigiissuteqarfigalugu atorfeqarfiup nittartagaanut tunggaviumik oqaaseqaatinik ingerlaavartumik ilanngussisalerpoq.

9 Inatsisartut Allattoqarfiat

Inatsisartut Allattoqarfiat inatsisartut allattoqarfiattut timalimmik peqataassaaq Inatsisartut sulinerata pitsaanerpaamik ingerlanneqarsinnaanissaannut. Tassunga ilaapput Siulittaasoqarfiup sullinneqarnera, inatsisartut katersuunerisa piareersarneqarnerat aqqissuussaannikkullu ingerlanneqarnerat, ataatsimiititalianik sullissineq ulluinnarnilu allaffissornikkut ingerlatsineq.

Allattoqarfiup inatsisitigut killiussat Siulittaasoqarfiullu siunnerfissatut tikkuussaasa iluanni makku sulissutigissavai:

Inatsisartuni sulinermut atugassarititaasut pitsanngorsarneqarnissaat makku aqutugalugit:

- Inatsisartunut, Siulittaasoqarfimmut ataatsimiititalianut Inatsisartunullu ilaasortanut siunnersuineq, ikorfartuineq, oqaluttaaneq nutserissussinerlu qaffasissumik pitsaassusilik,
- Ataatsimiititaliani sulinerup pitsaanerumik piareersarneqartalersinnaanissaa suliassallu agguataarneqarneranni naapertuutinnigitsut pingitsoorniarlugit Inatsisartut Naalakkersuisullu akornanni suleqatigiinnerata siuarsarneqarnera,
- Ataatsimiititaliaqarnikkut aqqissuussaanerup ataatsimiititaliallu suleriaasiisa naapertuunnerpaanissaannut peqataaneq,
- Inatsisartut Allattoqarfiata suliassaqrifiini pitsaassutsimik ineriartortitsiuarnissap qularnaarneqarnissaanut sulianut tunngatillugu ilisimasatigut upalungaarsimanermik pilersitsiartorneq, kiisalu sulisutigut aningaasatigullu atugassarititaasunik pitsaanerpaamik atuineq.

Inatsisartut isigineqarnerata qaffassarneqarnera:

- Inatsisit pitsaassusiisa pitsanngorsarneqarnissaannik pingaartitsiuarnikkut.
- Avatangiisinut sukkasuumik paatsugassaangitsumillu attaveqatigiittarneq.
- Inatsisartut sulinerat angusaallu pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqiisarnerup annertusarneqarneratigut pitsanngorsarneratigullu.

Aaqqissuusseqqinneq

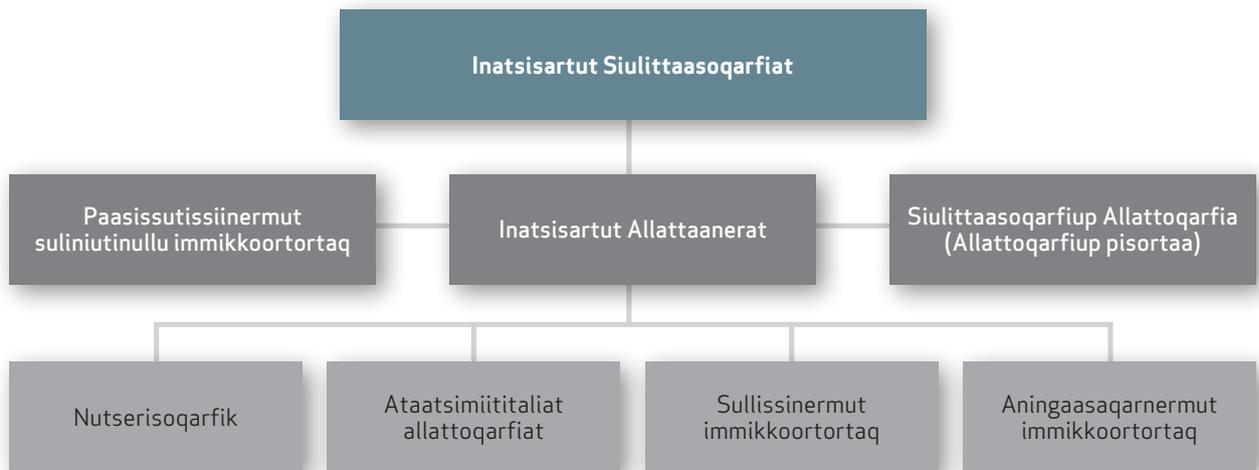
2009-mi apriliimi allattoqarfiup aaqqissuussaana allannngortinneqarpoq. Suliassat siusinnerusukkut pisortatut atorfimit suliarineqartaraluartut aqutsinermut immikkoortortanut nutaanut marlunnut suliassanngortinneqarput. Tamatumama siunertarivaa kikkut suliassanik sunik suliarinninnissaannik nalornissuteqartoqannginnissaa taamatullu aamma ilisimasat aqutsinermut immikkoortortani ataasiakkaani toqqammavilerneqarnissaannut peqataanissaaq aaqqissuussaanerup sunnerneqariataarsinnaanera annikinnerpaatinniarlugu.

Tamatuma kingorna allattoqarfik tallimanik immikkoortortaqaqalerpoq allattaaneq allaffissornikkut akisussaasutut qullersaalerluni:

- **Siulittaasoqarfiup allattoqarfia** allattaanerup ataani aqutsinermut immikkoortortaqaq nutaaq, inatsisilerituumit aqunneqartoq allattaanermik siulittaasoqarfimillu sullissisussaaq. Suliassanut sulisunut tunngasunik isumagininneq, tassungalu ilanngullugu atorfinitsitsinermi inatsisilerinikkut naapertuuttumik pitsaassuseqarnissaata qularnaarneqarnera.
- **Suliniutit, tusagassiorfiit paasissutissiisarnerlu**, allattaanerup ataani aqutsinermut immikkoortortaqaq nutaaq. Suliniutinik aqutsineq, innuttaasunut paasissutissiorneq kiisalu Inatsisartut pillugit innuttaasunut paasissutissineq, Inatsisartut nittartagaata immersorneqartarnera aserfallatsaalineqarneralu, suliffeqarfiup iluani avammullu paasissutissiisarnermik ingerlatsineq eqqarsaatigalugu politikissanik suliaqarneq ineriartortitsinerlu.
- **Ataatsimiititaliat allattoqarfiat.** Ataatsimiititaliat allattaat allattaanermut nalunaaruteqartartussaataapput.
- **Nutserisoqarfik.** Nutserisoqarfik nutserisoqarfiup pisortaanit aqunneqarpoq allattaanermut nalunaaruteqartartussaataasumit.

- **Aningaasaqarnermut Immikkoortortaq.** Aaqqissuussaaneq allanngortinneqarneratigut allaffissornikkut immikkoortortaaq immikkoortunut marlunnut avinneqarpoq, aningaasaqarnermut aamma sullissinermit immikkoortortaq. Aningaasaqarnermut immikkoortortaq immikkoortortami aqutsisumit toqqaannartumik allattaaner-mut attaveqartartumik aqunneqarpoq.
- **Sullissinermit immikkoortortaq.** Sullissinermit immikkoortortaq allaffiup pisortaanit toqqaannartumik allatta-nermut attaveqartartumit aqunneqarpoq.

Aaqqissuussaaneq

Sulisorisat

2009-p naanerani Inatsisartut Allattoqarfia aalajangersimasumik atorfilinnik 29-nik sulisoqarpoq. Aaqqissuussaaneq naapertorlugu taakku suliassaqarfinnut ukununga agguataarsimapput:

Sulisorisat:	
Allattaaneq:	1
Siulittaasoqarfiup allattoqarfia:	4
Paasissutissiinermit suliniutinullu allattoqarfik:	2
Oqaluttaaneq nutserinerlu:	6
Ataatsimiititaliat allattoqarfia:	9
Aningaasaqarneq:	5
Sullissineq:	3
Katillugit:	29

Pisortani suliffeqarfiit pissanganarnerpaat ineriartorfigineqarsinnaanerpaallu ilaattut inissisimanissaminik anguniagaqarnermigut Inatsisartut Allattoqarfiani sulisut suliffeqarfimmi tassani sivirusumik suliffeqartarnerat iluatsissimavaa.

10 Aningaasaqarneq

Ukiumoortumik naatsorsuutit

Atuineq 2009	
Aningaasaqarsiat qinigaajunnaarnersuutillu	24.288.282
Nal. akunnermusiat	740.416
Soraarnerussutisiassanut tapeeqataassutit	836.338
Aningaasarsiat, akissarsiat soraarnerussutisiassanullu tapeeqataassutit katillugit	25.865.036

Siulittaasoq	476.495
2009-mi katersuunnerit	3.289.048
Aapparizat angalaneri	446.468
Paasisassarsiorluni angalanerit	607.447
Siulittaasoqarfik	74.570
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq	221.803
Kukkunersuinerumut Ataatsimiititaliaq	82.817
Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaq	114.844
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq	40.948
Eqqissimatitsinerumut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliaq	27.992
Kulturimut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq	184.795
Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq	177.167
Peqqissutsimut Ataatsimiititaliaq	3.298
Inatsiseqarnermut Ataatsimiititaliaq	109.575
Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffiat	255.634
Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat	476.047
Attaveqaatitut Ataatsimiititaliaq	107.292
Aluminiuliorfiliorniarnermut Ataatsimiititaliaq	94.149
Ataatsimiititaliat allat	366.903
Nersornaasiinerit	47.835
Partiit allattaat, sullissinerit	39.597
Sulinerumut atatillugu angalanerit, allat	29.888
Inatsisartut ataatsimiinnerinit imaqarniliat	2.208.693
Nutserisunut avataaneersunut	100.175
Sullissinerit assartorneqarnerlu	1.387.429
Pisianut allaffissornermullu aningaasartuutit	415.799
Attartornerit	70.271
Pissarsiat	2.291.401
Ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu	294.539
Katillugit	14.042.919

Inatsisartut inatsisartutut sulinerat katillugu	39.907.955
--	-------------------

Suliffeqarfiit atasut tapiissutillu	
Inatsisartut Ombudsmandiat	
Akissarsianut aningaasartuutit	5.539.000
Aningaasartuutit allat	2.498.000
Inatsisartut Ombudsmandiat katillugu	8.037.000

Tapiissutit Inatsisartut Allattoqarfiannit aqunneqartut	
Naalakkersuinikkut suliaqarnermut tapiissutit	5.375.000
Illuatungiliuttut ilassinninneri	45.000
Ilaasortaanermut akiliut Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat	338.000
Tapiissutit Inatsisartut Allattoqarfiannit aqunneqartut katillugit	5.758.000

Inatsisartut Allattoqarfiat	
Akissarsiat soraarnerussutisiassanullu tapeeqataassutit katillugit	18.873.224
Sullissinerit	2.875.598
Pisianut allaffissornermullu aningaasartuutit	719.133
Attartornerit	18.690
Pequtinik qarasaasiaqarnermullu atortunik pisinerit	421.331
Ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu	811.980
Inatsisartut Allattoqarfiat katillugu	23.719.956

Inatsisartut suliffeqarfii katillugit	77.422.911
--	-------------------

Nassuiaatit:

Siulittaasup aningaasartuutaasa nalinginnaasumik ataaniipput siulittaasup illua, ilassinninneri angalanerilu.

Ataatsimiititaliat angalanernut aningaasartuutaannut tunissutit annikinnerusut ilassinninnerillu ilaapput.

Inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat paasisassarsiorlutik angalaneri

Kalaallit Nunaanni namminermit inatsisartunut ilaasortat ataasiakkaat paasisassarsiorlutik angalanerit ilaasortamut ataatsimut 50.000 kr.-it immikkoortinneqarsimapput qinersisartunik najukkanilu naalakkersuinermit sulialinnik ataatsimeeqateqartarnissaq siunertaralugu. Inatsisartuni qassinik ilaasortaataitaqarneq apeqqutaatillugu ataatsimut immikkoortitat aallaavigalugit partiit ataasiakkaat angalanissatik aalajangersartarpaat. Inatsisartunut ilaasortaangalanermini partiimi sulisorisamik angalaqateqarsinnaavoq.

Atassutip paasisassarsiorluni angalaneri:

Ateq	Sumut	Ulloq	Atukkat
Godmand Rasmussen	Nuuk	16-20/1-09	15.097,21
Godmand Rasmussen	Nuuk	14-16/3-09	10.120,78
Kristian Jeremiassen	Niaqornaarsuk	19-28/3-09	12.256,58
Kristian Jeremiassen	Sisimiut	1-6/4-09	16.156,21
Jensine Berthelsen 1)	Sisimiut	29-31/8-09	9.620,00
Atassut katillugit			63.250,78

Demokraatit paasisassarsiorlutik angalaneri:

Ateq	Sumut	Ulloq	Atukkat
Palle Christiansen	Nuuk	13-16/1-09	12.303,14
Astrid F. Rex	Uummaannaq/Ilulissat	16-19/12-09	18.078,92
Demokraatit katillugit			30.382,06

Inuit Ataqtigiit paasisassarsiorlutik angalaneri:

Ateq	Sumut	Ulloq	Atukkat
Josef Motzfeldt	Narsamijit/Tasiusaq/Nanortalik	24/2-11/3-09	59.696,46
Hans Pavia Egede 1) 3)	Narsaq/Qaqortoq	24-28/3-09	14.184,10
Hans Pavia Egede 1) 3)	Ilulissat	26/2-2/3-09	6.044,21
Akitsinguaq Olsen	Sisimiut	15-17/9-09	7.117,69
Harald Bianco	Tasiilaq	28/11-2/12-09	17.135,80
Hans Aronsen	Tasiilaq	28/11-4/12-09	22.745,31
Johan Lund Olsen 2)	Ammassalik	28/11-2/12-09	16.592,29
Jane Petersen	Ilulissat	30/11-4/12-09	10.363,06
Ane Hansen	Sisimiut	5-9/2-09	5.853,88
Kuupik Kleist	Narsaq/Qaqortoq	24-28/3-09	17.299,89
IA katillugit			177.032,69

1) Partiip allattaa

2) Partiimi siumersorti

3) Kuupik Kleist peqatigalugu

Siumup paasisassarsiorluni angalaneri:

Ateq	Sumut	Ulloq	Atukkat
Isak Olsen 1)	Qaqortoq	24/1-4/2-09	26.057,69
Isak Olsen 1)	Ilulissat	26-30/3 -09	17.521,21
Jonathan Motzfeldt	Qaqortoq	24/1-4/2 -09	26.015,69
Jonathan Motzfeldt	Ilulissat	26-30/3 -09	13.769,21
Lars Emil Johansen	Upernavik/Uummannaq/Aasiaat	5-10/3 -09	935,00
Mikael Petersen 1)	Uummannaq	6-10/3 -09	18.739,71
Mikael Petersen 1)	Sisimiut	20-23/3 -09	10.453,50
Mikael Petersen 1)	Uummannaq	13-23/7-09	30.103,46
Mikael Petersen 1)	Maniitsoq	26-29/10-09	3.705,50
Jenseeraq Poulsen 1)	Uummannaq/Ilulissat	14-22/7-09	17.887,20
Jenseeraq Poulsen 1)	Uummannaq	14-22/7-09	9.150,00
Kristian Jeremiassen	Niaqornaarsuk	7-11/7-09	5.342,84
Kristian Jeremiassen	Uummannaq	12-21/7-09	19.741,63
Doris Jakobsen	Uummannaq	15-22/7-09	19.490,09
Doris Jakobsen	Uummannaq	28/7-09	4.744,00
Doris Jakobsen	Paamiut	14-19/9-09	5.144,51
Aleqa Hammond	Uummannaq	16-21/7-09	17.344,10
Aleqa Hammond	Maniitsoq	11-16/12-09	9.597,03
Pollas Lyberth 1)	Maniitsoq	11-16/12-09	9.194,43
Ruth Heilmann	Sisimiut	20-23/3-09	3.572,00
Ruth Heilmann	Uummannaq	14-23/7-09	15.068,52
Ruth Heilmann	Qaqortoq	28/11-4/12-09	10.648,00
Ruth Heilmann	Nuuk	3-4/12-09	1.285,00
Akitsinguaq Olsen	Maniitsoq	11-16/12-09	7.348,21
Siumut katillugit			302.858,53

1) Partiip allattaa